№ 75. Wtorek 1. Kwietnia 1856. Rok Gazecie 46.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Środy, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.
Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Lwów, dnia 31. marca. Dnia 31. marca 1855 wyszła z c. k. galicyjskiej rządowej drukarni we Lwowie i została rozesłana część I. oddziału II. Dziennika rządowego z 1856 r. dla okręgu administracyjnego Namiestnictwa we Lwowie.

Część ta zawiera:

Nr. 1. Rozporządzenie c. k. ministeryum skarbu z dnia 23. listopada 1855, l. 19.002 do liczby prezyd. namiestnictwa 7175 z r. 1855, obowiązujące dla okręgów krajowych dyrekcyi skarbowych w Wiedniu, Pradze, Bernie, Insbruku, Gracu, Lwowie, Krakowie, z ogłoszeniem przepisu względem egzaminów do wyższej służby konceptowej przy prokuratoryach skarbu.

Nr. 2. Obwieszczenie c. k. namiestnictwa z dnia 19. grudnia 1855, l. 44.465 z postanowieniem, które alkoliczne niosłodzone płyny mają być traktowane jako wódka, a które jako spirytus.

Nr. 3. Obwieszczenie c. k. namiestnictwa z dnia 3. stycznia 1856, l. 49.749, że ze strony urzędu fiskalnego zastępstwo byłych poddanych galicyjskich i gmin (gromad) poddańczych ma się odbywać także po organizacyi władz sądowych.

Nr. 4. Obwieszczenie c. k. namiestnictwa z d. 4. stycznia 1856, l. 37.172, że obowiązane do wojska indywidua, stawione przez organa bezpieczeństwa, mają być w czasie natychmiast stawione do wojska na rachunek swego powiatu.

Nr. 5. Rozporządzenie c. k. namiestnictwa z dnia 30. stycznia 1856, l. 48.662 o oświetlaniu tranzetów w koszarach i stacyach c. k. żandarmeryi.

Nr. 6. Rozporządzenie c. k. namiestnictwa z dnia 2 lutego 1856, l. 42.435, z r. 1855, o zakresie działania c. k. urzędów powiatowych, c. k. władz wojskowych i c. k. urzędów obwodowych względem dokładnego wyprawadzenia cen targowych dla pertraktacyi subrendacyjnych.

Sprawy krajowe.

(Nowiny dwor. — Założenie gmachu akademii marynarki — Instrukcya dla inspektorów kolei żelaznych.)

Wiedeń, 28. marca. Francuski poseł przy dworze saskim, baron Fort-Rouen miał zaszczyt dnia 25. b. m. doręczyć Jego c. k. apost. Mości notyfikacyę Jego Mości Cesarza Francuzów o narodzeniu się cesarskiego następcy tronu.

— Jego ces. Mość najdostojniejszy arcyksiążę Ferdynand Maksymilian złożył kamień węgielny na gmach akademii marynarki w Fiumie dnia 26. b. m. o jedynastej godzinie zrana; pogoda sprzyjała najpiękniejsza wiosenna. Jego Excelencya Ban Kroacyi wielu jenerałów, oficerów sztabu i wyższych urzędników znajdowali się przy uroczystości u boku arcyksięcia. O godzinie 5 po południu wyprawił Jego ces. Mość na świetnie przystrojonym pokładzie paropływu wojennego „Elisabeth" sutą ucztę, na którą byli zaproszeni wszystkie cecne znakomitości cywilne i wojskowe, tudzież kilku wyższych oficerów marynarki. Wieczorem oświetlono wspaniale całe miasto, bandy wojskowe odgrywały na ulicach hymn narodowy. Na cześć odjdzin Jego cesarz. Mości był Theatre paré.

— Na mocy upoważnienia z woli Jego c. k. apostolskie Mości wydało c. k. ministerstwo handlu instrukcyę dla jeneralnej inspekcyi austryackich kolei żelaznych, której główne postanowienia są następujące:

Jeneralna inspekcya austryackich kolei żelaznych jako organ c. k. ministerstwa handlu, przemysłu i robót publicznych jest powołana wykonywać zastrzeżony administracyi rządowej w regulaminie kolei żlaznej z 16. listopada 1851 wyższy nadzór i kontrolę dla utrzymania bezpieczeństwa i porządku w prowadzeniu austryacko-rządowych i prywatnych kolei żelaznych.

Jeneralna inspekcya składa się z jeneralnego inspektora i z potrzebnej liczby komisarzy. Komisarze podlegają inspektorowi jeneralnemu, który podobnie jak przełożony departamentu wykonywa nad nimi władzę dyscyplinarną. W przypadkach przeszkody jeneralnego inspektora zastępuje jego miejsce najstarszy w randze komisarz, jeżli c. k. ministerstwo handlu inaczej nie zadysponuje. Tak jeneralny inspektor jak przydzieleni komisarze obowiązani są w zamiarze poleconego nadzoru i kontroli objeżdżać przeznaczone im do inspekcyi koleje żelazne nie tylko peryodycznie, lecz także przy szczególnych sposobnościach. Jeneralny inspektor wyznacza kierunek podróży komisarzy, zwraca przytem szczególniejszą uwagę na ważność linii pojedynczych, na zaszłe niebezpieczne wypadki, na doniesienia i zażalenia, i stara się o to, ażeby każdą kolej żelazną przynajmniej raz na kwartał należycie objechano. Komisarze inspekcyjni mają używać w swych podróżach inspekcyjnych wszelkiego gatunku pociągów, a według potrzeby nawet pieszo odbywać niejaką przestrzeń kolei żelaznych. Inspektor jeneralny objeżdża zwykle przynajmniej raz na rok wszystkie koleje żelazne. Lecz także w innych ważnych przypadkach i na poprzednie doniesienie do c. k. ministerstwa handlu, przemysłu i robót publicznych, jest upoważniony i obowiązany inspekcyonować przestrzenie pojedyncze. Jak inspektor jeneralny tak i komisarze mają prowadzić zwyczajne dzienniki o swych objazdach. Ani komisarze ani inspektor jeneralny nie są upoważnieni, z powodu braków niedostateczności i wad wydawać z własnej mocy przepisów i rozporządzeń. Owszem mają tak dokładnie jak tylko można, spisywać odkryte wady i niedostateczności, i dalej według przepisu poniższych postanowień postępować. W nagłych przypadkach jednak, gdy jest niebezpieczeństwo w zwłoce, a staranność o odwrócenie szkody zagrażającej bezpieczeństwem, wymaga niezwłocznej dyspozycyi, upoważnieni i obowiązani są tak inspektor jeneralny jak komisarze, na mocy swego z prawa wypływającego pełnomocnictwa, wydać na własną odpowiedzialność stosowne do okoliczności rozporządzenie, a wszyscy urzędnicy i słudzy kolei żelaznych mają być takim rozporządzeniom jeneralnego inspektora lub komisarzy bez warunku posłuszni, jednak z zastrzeżeniem poźniejszego odwołania się do ministerstwa handlu. W takich nagłych przypadkach są także upoważnieni jeneralny inspektor i komisarze, jeżeli bezpieczeństwo służby tego wymaga, suspendować natychmiast urzędników i służalców kolei żelaznych. Wykonywanie dalszej władzy dyscyplinarnej przeciw urzędnikom i sługom kolei żelaznej nie przysługa inspekcyi jeneralnej. W każdej dyrekcyi kolei żelaznej i w każdym urzędzie eksponowanym do niezawisłego pełnienia służby na stacyach pojedynczych należy zaprowadzić książki rewizyjne, w które komisarze mają krótkiemi słowy zapisywać postrzeżone niedostateczności i wady. Te książki rewizyjne powinny być należycie paginowane i zaopatrzone pieczęcią dyrekcyi na nitce przewleczonej przez pojedyncze kartki. W inny sposób nie wchodzą komisarze w urzędowe działanie ani z dyrekcyami kolei żelaznych ani z pojedynczymi przełożonemi urzędów. Jest jednak obowiązkiem komisarzy przesyłać do jeneralnego inspektora sprawozdanie o postrzeżonych niedostatecznościach i wadach. Doniesione przez komisarzy, równie jak na własnych swoich objazdach postrzeżone niedostateczności i wady ma jeneralny inspektor wpoprzód tylko oznajmić dyrektorom c. k. rządowych kolei żelaznych i dyrekcyom żelaznych kolei prywatnych, gdyż można się spodziewać, że te dyrekcye w własnym interesie postarają się o jak najprędsze uchylenie tych niedostateczności. Jeżliby to nie nastąpiło, albo jeżliby ważność przedmiotu wymagała niezwłocznego wdania się administracyi rządowej, ma wydać jeneralny inspektor stosowną do okoliczności dyspozycyę, (po zasięgniętej aprobacyi ze strony c. k. ministerstwa handlu, a w szczególności ze względem na §. 12 dokumentu cesyi z dnia 1. czerwca 1851), a przeto według potrzeby przesłać dyrekcyom kolei żelaznych odpowiednie instrukcye do usunięcia wad i niedostateczności. W każdem takiem poleceniu trzeba się jednak odwołać wyraźnie na aprobacyę ze strony c. k. ministerstwa handlu, i dlatego każdą taką instrukcyę należy wydawać „z polecenia c. k. ministerstwa handlu." Służbowe doniesienia do innych władz ma jeneralny inspektor przesyłać w własnem imieniu.

Jak inspektor jeneralny tak i komisarze są upoważnieni według potrzeby używać telegrafów do swoich czynności urzędowych.

Ameryka.

(Obwarowanie Nowego Yorku. — Niepokoje w Kanzas. — Nikaragua wciela państwo Moskitów.)

Nowy York, 5. marca. Senat zezwolił na budowę nowych dziesięć szalup wojennych, z których każda kosztować będzie 507.000 talarów. Oprócz tego przedłożył senatowi sekretarz wojenny plan obwarowania wybrzeży morskich mianowicie silnego uzbrojenia i wzmocnienia Nowego Yorku. W samym Nowym Yorku mają być założone trzy nowe warownie jedna na Sandy-Hook, druga przy East-River a trzecia naprzeciw warowni Schuyler. Z tych kosztować ma jedna tylko warownia na Sandy-Hook 1,500.000 talarów. — Stan rzeczy w Kansas niezmienił się dotąd, oba zawistne sobie stronnictwa ścierają się ciągle z równą zawziętością. — Według najnowszych wiadomości z Ameryki centralnej potwierdzają się poprzedne doniesienia, że rząd Nikaraguy wcielił dekretem z dnia 8. lutego do swych posiadłości państwo Moskitów wraz z portem wojennym San Juan del Norte. Dekret nosi podpis: Patricio Rivas.

Francya.

(Nowiny dworu. — Algierskie towarzystwo kredytowe. — Rewia zapowiedziana. — Doniesienia z Senegambii. — Konferencye.)

Paryż, 15. marca. *Monitor* ogłasza dziś dalszy ciąg adresów gratulacyjnych do Cesarza. — Ciało prawodawcze miało dziś znowu posiedzenie, na którem zajmowano się kilku projektami w sprawach miejscowych. — Jak słychać z pewnego źródła, zawiązuje się olbrzymie „Powszechne algierskie towarzystwo kredytowe,“ które nietylko działać będzie na wzór towarzystw „Credit mobilier“ jako instytut finansowy, ale także jako towarzystwo przemysłowe i przedewszystkiem zacznie od ważnych przedsiębierstw w zawodzie gospodarstwa leśnego. Założycielami towarzystwa mają być mężowie najznakomitsi w zawodzie finansowym. — Wszystkie pułki stojące załogą w okolicy Paryża, otrymały rozkaz przygotować się do wielkiej rewii. Mówią, że postanowiono zebrać najmniej 150.000 ludzi. Przybywające zdala wojska mają być na cztery dni umieszczone po wsiach najbliższych departamentów.

— *Monitorowi floty* piszą z *St. Louis* nad Senegalem z 19. lutego, że gubernator Faidherbe wyruszył dnia 14. lutego w 2000 ludzi przeciw zbojeckim Maurom, którym składające się z Murzynów korpusy ochotników zabrały już przy kilkakrotnych napadach wiele bydła rzeźnego. Handel gumą i orzechami ziemnemi niezmniejszył się w ciągu wojny. Wartość przywozu i wywozu wynosiła w roku 1852 prawie 10, a w 1855 roku $9^1/_2$ milion. franków.

— Dziś odbyło się znowu (drugi dzień po dniu) posiedzenie kongresu. Dziennik *Pays* powiada przy [illegible] następującego tak spiesznie posiedzenia: „Jestto najlepszy dowód czynności, jaką pełnomocnicy rozwijają przy rozpoznawaniu przedłożonych kongresowi kwestyi, i pospiech ten w połączeniu z innemi oznakami zdaje się nam zapowiadać blizkie rozwiązanie wszelkich trudności.“

Włochy.

(Obwołanie stanu oblężenia. — Wiadomości bieżące. — Port Spezzia. — Kolej do Voltri. — Kwarantana w Genuy. — Goście w Rzymie.)

Gazetta di Parma z dnia 18. b. m. donosi o dopełnionem na audytorze Gaetano Bordi skrytobójstwie:

Wczoraj (17.) o godzinie 7mej wieczór zraniono audytora wojennego, p. Gaetano Bordi, sztyletem z zaplecza i w sposób skrytobójczy właśnie w tej chwili, gdy z innym oficerem przechodził ulicę „Bassa de Magnani.“ Sprawca zbrodni tej został nie poznany i ratował się spieszną ucieczką. Porucznik Bordi mógł ledwo przy pomocy dwóch wojskowych zawlec się do poblizkiego biura komendy placu, gdzie po opatrzeniu lekarskiem przyjął ostatnie pociechy religijne. We trzy godzin później odwieziono go do własnego pomieszkania. Życie jego w wielkiem niebezpieczeństwie. Z przyczyny tej powtórnej i okropnej zbrodni wydano następujący dekret najwyższy i ogłoszenie:

„My Ludwika Marya Bourbon, Rejentka itd.

Znowu padło dwie ofiar niewinnych z rąk skrytobójców nikczemnych, a zgroza i przerażenie opanowały dobrą i spokojną ludność naszej stolicy. Straszne te wypadki przejęły nas smutkiem i niewymowną boleścią. Zamiary nasze były i są łagodne; lecz dla tego niemożemy bynajmniej zapominać o najświętszych obowiązkach naszych zabezpieczenia dobrych od napaści ludzi złych i niegodziwych, i wydania w tej mierze potrzebnych rozporządzeń, które tylko dla złych będą pełne surowości.

Postanowiliśmy więc i postanawiamy:

1) Stan oblężenia zaprowadza się na nowo w komunie Parmie i we wszystkich ościennych komunach, jak to już było dekretem z 28. września 1849 i 22. grudnia 1851.

2) Względem posiadania broni i co do każdej potrzebnej rewizyi i wydalenia nieuprawnionych do pobytu w Parmie, wydane będą potrzebne rozporządzenia ze strony dyrekcyi policyi jeneralnej w porozumieniu z komendą wojskową.

Parma, 17. marca 1856.

Louise.“

Obwieszczenie.

W dopełnieniu dekretu Jej królewicz. Mości, Najdostojniejszej Rejentki wydanego dnia wczorajszego, którym zaprowadzono znów stan oblężenia w komunie Parmie i w komunach ościennych, obejmuje podpisany według starszeństwa w służbie komendę wojskową.

Główne postanowienia stanu oblężenia ogłoszone będą publicznie ze strony dyrekcyi policyi jeneralnej w porozumieniu z komendą wojskową, i jak wszelkie dalsze rozporządzenia w tym względzie przylepiane będą na murze.

Parma, 18. marca 1856.

Hrabia Crenneville,
jenerał-major.“

Odnośnie do tych rozporządzeń ogłasza „*Gazz. di Parma*“ z dnia 20. b. m. obwieszczenie jeneralnego dyrektora policyi, w którym wyliczone są główne postanowienia prawa wyjątkowego i inne lokalnemi stosunkami spowodowane przepisy.

W tymże samym numerze *G. di Parma* znajduje się jeszcze następujący dekret Jej królewicz. Mości Rejentki:

„My Ludwika Marya Bourbon, Rejentka i t. d. Dla uczczenia niezachwianej wytrwałości w dopełnieniu obowiązku, dla słusznego wymiaru sprawiedliwości i dla okazania obrzydzenia zbrodniarzom a współudziału [illegible]szczęśliwym, postanowiliśmy na przedstawienie ministra finansów i po wysłuchaniu rady Naszej ministeryalnej, i postanawiamy:

1) Dla pani Kalisty Palmii, wdowy po hrabi Valerio Magawly Cerati de Calry, dyrektorze centralnego domu detencyjnego, który w nocy z 4go na 5go m. b. padł ofiarą skrytobójstwa niecnego, wyznacza się „maximum“ przyzwolonej prawem pensyi wdowiej.

2) Pensya ta wypłacana jej przeto będzie w kwocie corocznej 1500 lirów, a to począwszy od dnia 5go b. m.

3) Naszemu ministrowi finansów poleca się wykonanie tego rozporządzenia.

Dan w Parmie, dnia 17. marca 1856.

Louise.“

Turyn, 25. marca. Nowa rada admiralicyi otrzyma przedewszystkiem polecenie, zająć się zaraz po zawarciu pokoju przeniesieniem sardyńskiej marynarki wojennej do portu w Spezzia. — Słychać, że armia piemontańska w Krymie otrzymała rozkaz sposobić się do powrotu do ojczyzny. — Otwarta z dniem 25. marca kolej żelazna z Genuy do Voltri ma być aż do Savony przedłużona. — Z Genuy donoszą, że kwarantanę na towary z Lewanty zaostrzono nieco ostatniemi czasy.

Rzym, 23. marca. Na czas uroczystości wielkiego tygodnia zjechało się tego roku do Rzymu wiele europejskich i amerykańskich podróżnych. Na obrzędach kościelnych znajdowali się książę Albrecht pruski, książę Sachsen-Meiningen i książę Holstein-Augustenburg.

Niemce.

(Notifikacya urodzin następcy tronu we Francyi. — Posiedzenie związkowe.)

Frankfurt, 22. marca, Poseł francuski przy związku niemieckim hrabia Montessuy przedłożył wczoraj związkowym posłom prezydyalnym list Cesarza Napoleona z doniesieniem o narodzeniu się następcy tronu we Francyi.

— Posiedzenie zgromadzenia związkowego otworzył prezydent dnia 13. b. m. oznajmieniem, że angielskiego posła, Sir Alexandra Malet, który odjechał do Anglii na urlop, zastępować będzie podczas jego niebytności sekretarz legacyi pan Ryszard Eswates w charakterze ministra.

Królestwo Polskie.

(Transport żywności do Warszawy.)

Jeneralna komisya prowiantowa środkowej i centralnej armii w Warszawie ogłosiła, że dnia 18. b. m. odbędzie się w Warszawie licytacya transportu 35,000 czetwertów mąki i 300 czetwertów jagieł z twierdzy Brześcia Litewskiego do Warszawy. Sprowadzenie tego prowiantu nastąpi Bugiem i Wisłą. Czy znaczna ta ilość mąki w Warszawie przeznaczona jest na sprzedaż, czy na spotrzebowanie dla wojska, nie wiadomo.

Rosya.

(Uroczystość w teatrze. — Rozporządzenia administracyjne. — Wyprawa eskadry angielskiej na wschodnie wybrzeże Syberyi, według dzienników rosyjskich. Ciąg dalszy, ob. nr. 73 Gaz. Lwow.)

Petersburg, 18. marca. Dnia 5. b. m. panował tu ruch niezwyczajny; cała publiczność usiłowała dostać się do wielkiego teatru, gdzie według rozsianych wieści, przybył Cesarz Jego Mość z dostojną familią po raz pierwszy od czasu wstąpienia na tron i śmierci Cesarza Mikołaja i miał oraz przedstawić publiczności nowo zaślubionych, Wielkiego księcia Mikołaja Mikołajewicza i Wielką księżnę Alexandrę Petrównę. Tego wieczora zapowiedziano przedstawienie dramatu pana Verdi „*Il Trovatore.*“ Publiczność oczekująca powstała za przybyciem Cesarza z krzeseł i powitała Monarchę okrzykiem hurra. Cesarz Jego Mość stanął potem na boku, a Ich cesarzewicz. Moście, nowozaślubieni, zajęli środek loży tak, że cała publiczność mogła ich widzieć. Powtórnie rozległo się głośne hurra, a orkiestra zaczęła grać hymn narodowy, który się zakończył radosnemi okrzykami obecnych. Przedstawienie skończyło się o dwunastej godzinie w nocy, a Cesarz Jego Mość oddalił się podziękowawszy obecnym uprzejmym ukłonem za serdeczne przyjęcie. Ten sposób przedstawienia nowozaślubionych książąt cesarskich jest oddawna zwyczajem na dworze rosyjskim.

Z Królewca donoszą z 24. marca: Według otrzymanych wiadomości z Petersburga zniesiono ukazem J. M. Cesarza rosyjskiego posady gubernatorów jeneralnych w guberniach niegdyś do Polski należących, a mianowicie w Czernichowie, Pułtawie, Charko-

wie, w Witepsku, Mohilewie i w Smoleńsku. Gubernię Mińską wyjęto także z pod zarządu gubernatora jeneralnego.

— O 11tej zostawiono na brzegu czaty obserwacyjne złożone z 4 uriadników i 30 kozaków, dowodzonych przez samego Esauła Puzino i Miczmana Jełczaninowa, resztę zaś oddziału odprowadzono na noc do koszar. Strata nasza w tym dniu wynosi jednego zabitego kozaka i dwóch rannych, kozaka i fejerwerkera. — 4. (16) października o w pół do 6tej z rana, plutony zajęły też samę co poprzednio pozycyę. Pierwszy pluton zostawał pod dowództwem praporszczyka Czauzowa 14. batalionu liniowego; jednym półplutonem pierwszego plutonu dowodził porucznik Czudinow z korpusu Szturmanów floty: drugi półpluton powierzony został dowództwu kapitanleijtnanta Fedorowskiego z 19. ekwipażu floty. — Komenda sztucerników zajmowała dawną pozycyę, a czwarty pluton, złożony z nowoprzybyłych 35. kozaków stał w odwodzie pod dowództwem lejtnanta Lindena: drugi półpluton 4. plutonu powierzony został dowództwu podporucznika Samochwałowa z korpusu szturmanów floty. O 7ej korwety wznieciły parę, a jedna z nich poczęła holować fregatę do pozycyi. Nieprzyjaciel uszykował się koło brzegu w tymże co dnia poprzedniego porządku. O 8ej statki nieprzyjacielskie wywiesiły flagę i rozpoczęły bombardowanie, kierując wystrzały głównie na koszary; lecz kule armatnie i bomby padały i pękały w lesie, nie dolatując do koszar. O w pół do 3ej wojsko do wylądowania przeznaczone odpłynęło na 4 uzbrojonych łodziach do zatoki Somon. Wówczas pierwszy pluton wzmocniony 35. kozakami, stojącemi dotąd w odwodzie, rzucił się pod wodzą samego Esuła Puzino ku jurtom giliackim, drugi zaś pluton i komenda sztucerników lewego skrzydła, dowodzone przez kapitan-lejtnanta Fedorowskiego, miały spotkać i odeprzeć nieprzyjaciela, gdyby ten zamierzał wylądować w posterunku Aleksandrowskim. Łodzie wpłynąwszy do zatoki Somon, poczęły uskuteczniać pomiary poza sięganiem wystrzałów, przyczem ostrzeliwały brzeg z karronad. Gdy łodzie zbliżyły się na wystrzał, Esauł Puzino skierował na nie ogień sztucerowy, w skutku czego łodzie odpłynęły. O wpół do 4tej łodzie zbliżyły się do przylądku Zbawienia; wówczas Miczman Jełczaninow skierował na nie dwa granaty i dwa kartacze, w skutku czego łodzie wnet odpłynęły, a fregata zwróciła się ku przylądkowi Zbawienia i poczęły zasypywać takowe bombami, kulami armatniemi i granatami. Jednocześnie poczęto dawać z korwet silnego ognia batalionowego i rzucać od czasu do czasu race kongrewskie. Bombardowanie ustało o wpół do 6ej. W rozprawie tej ranieni zostali szeregowy z dywizyonu górniczego i 1 kozak. Ten ostatni w drodze do szpitalu ducha wyzionął. O w pół do 8. z wieczora zostawiono na brzegu czaty obserwacyjne złożone z 30 ludzi powierzonych dowództwu lejtnanta Lindena, plutony zaś wysłano do koszar. O w pół do 11tej z wieczora przybył do de-Kastri podpułkownik Sesławin, adjutant jenerał-gubernatora Syberyi wschodniej i objął dowództwo nad odziałem.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

Turcya.

(Paroplyw „Aquila Imperiale." — Hathumajum aktem udzielnym. — Omer Basza.)

Wiadomości z **Konstantynopola** otrzymane na Tryest datowane są z 17go b. m. i nadeszły paropływem Lloyda „Aquila Imperiale," o którym gazeta tryestyńska tak pisze:

„Paropływ „Aquila Imperiale," który dnia 15go wyruszył po raz pierwszy w podróż morską i to jeszcze na wodach wzburzonych, dowiódł dzielności i pewności swej w żegludze. Odbywał on po dwanaście mil na godzinę, a nawet po tamtej stronie przylądka Matapan, kiedy w nocy z 18go na 19go zerwała się silna burza upędzał 4 do 5ciu mil na godzinę, co według zdania znawców mogło się powieść tylko takiemu okretowi jak „Aquila Imperiale." Podróżni oddają jednogłośnie słuszną pochwałę kapitanowi Gargurewicowi dla jego ogledności i uprzejmości."

Według doniesień dziennika *Osservatore Triestino* odbywa się między Paryżem i Konstantynopolem ciągła korespondencya telegraficzna w przedmiocie ściągającym się do konferencyi paryskich. W Dywanie odbywają się codziennie narady, i słychać, że szczególnie trzy kwestye podały sposobność do gorliwych dyskusyi: rząd turecki wzbrania się podobno wciągnąć do traktatu wydany przez J. M. Sułtana hathumayum jako akt dobrowolny porty wysokiej (również i *Independance Belge* robi uwagę, że turecki reprezentant w Paryżu zażądał w drodze telegraficznej nowych instrukcyi do aktu wspomnionego); dalej żada też Porta, by kwestye względem organizacyi Multan i Wołoszczyzny załatwiono na osobnych obradach w Konstantynopolu.

Donosi o tem wszystkiem korespondent do dziennika *Oss. Triest.*, który zresztą za pewność doniesień swych nie ręczy.

Omer Basza, który dnia 12go przybył do Konstantynopola, oddał nazajutrz wizytę ministrowi wojny i kajmakanowi wielkiego wezyra. Sułtan przyjął go bardzo łaskawie, i spodziewają się, że mu poruczą reorganizacyę armii tureckiej.

Z teatru wojny.

Doniesienia z morza baltyckiego.

(Doniesienia z wyprawy na Baltyk.)

Dziennik *Times* zawiera niektóre szczegóły o straży przedniej *eskadry baltyckiej* pod wodzą kapitana Watson'a, która jak wiadomo odpłynęła z Kielu dnia 5. b. m. Nazajutrz była już na wysokości Moen, lecz że wiatr silny zerwał się od wschodu, przeto kapitan postanowił raczej stanąć na kotwicach, niż niepotrzebnie maszyny okrętowe opalać i uszczuplać zapasy węgla. Okręta „Pylades", „Sampson", „Falcon" i „Harrier", które nocy poprzedniej tam przybyły, musiały opuścić stanowisko dla burzy, a spotkawszy się w drodze z okrętem banderowym „Imperieuse" odpłynęły wraz z nim ku stronie północnej i zarzuciły kotwicę po stronie północno-wschodniej latarni morskiej w Falsterbo, by na tem nowem stanowisku przeczekać burzę. Jakoż wiatr ustał wkrótce, a mianowicie po trzech-godzinnym upływie czasu, poczem wypłynęły znów na morze, a trzymając się kierunku na wschód, minęły w piątek zrana Bornholm, około południa zaś dostały się do południowej kończyny w Oeland, gdzie przyszło przebijać się im przez krę i wielkie masy lodu. Nie ustraszyło to je bynajmniej, a około północy minęły południową kończynę Gotlandyi i dotarły w sobotę o 9tej godzinie zrana do Faro, gdzie port wewnętrzny znaleziono całkiem lodem ścięty, zewnętrzny zaś pełen kry i ruchomych brył lodu. 12go złączył się z niemi okręt „Euryalus", który z Kielu wypłynął i chcąc utrzymać komunikacyę z okrętem banderowym musiał przebijać się przez lody przestrzenią niemal do 200 jardów liczącą. Jak tylko nastąpi lepsza pogoda, ma eskadra dalej odpłynąć.

Według ostatnich doniesień dziennika *Times*, otrzymano depesze od Watsona, które donoszą, że okręta żeglujące po morzu baltyckiem natrafiły na wielkie masy lodu ruchomego w pobliżu wybrzeży i że mrozy trzymały. Co zaś do rosyjskich okrętów wojennych, które według pogłosek widziano w zatoce finskiej lub na Baltyku, tedy rzecz ta niepodobna, gdyż dla wielkich mas lodu niemogliby Rosyanie żadną miarą i mimo najlepszych chęci wypłynąć na morze otwarte. Wieść ta była więc bezzasadna.

Doniesienia z-nad czarnego morza.

(Doniesienia z obozu. — Posiłki do Azyi.)

Doniesienia z Krymu do Konstantynopola sięgają po dzień 13. b. m. Powietrze było bardzo przykre, a ziemię pokrywał śnieg nasuwisty; wielki przegląd wojsk angielskich musiano odłożyć na później. — Z Rosyanami rozpoczęto w dobrej zgodzie handel na zamianę, który potąd ogranicza się jeszcze tylko na tytoń, tabakę, cygara, wina, likiery, a z drugiej strony na jarzynę i jaja; handel na większe rozmiary jeszcze się nie rozpoczął. Stan zdrowia wojsk francuskich tak w Krymie jak i w Konstantynopolu pozostawia wiele jeszcze do życzenia; jednak stan zdrowia w wojsku sardyńskiem bardzo pomyślny. Dowództwo naczelne armii angielskiej nad czarną rzeką objął jenerał sir Collin Campbell. W Kinburnie i Kerczu użalano się na mroźne powietrze. Podczas ostatniej burzy morskiej doznało kilka okrętów przygody. Pod Eupatoryą rozbił się 5go angielski okręt trzymasztowy, trzy innych okrętów uderzyło o wybrzeże i osiadło na mieliznach, a dwa zatonęło, lecz załoga ich ocalała szczęśliwie. Jeden z okrętów rozbitych byłło austryacki okręt transportowy „Romolo", naładowany na rachunek francuski mąką i inną żywnością. Załoga jego znajdowała się w wielkiem niebezpieczeństwie i tylko gorliwej pomocy Francuzów zawdzięcza swe ocalenie.

Z **Trebizondy** donoszą z 13., że znajdujące się tam wojska Omera Baszy, które niedawno otrzymały znaczne posiłki, stoją teraz pod wodzą Ismaila Baszy i zapewne wyruszą do Erzerum.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, 29. marca. Utrzymują z pewnością, że pokój niezawodnie w krótce będzie zawarty; podpisanie traktatu nastąpi zapewne w niedzielę; jednak dla wymiany ratyfikacyi zawieszenie broni ma być przedłożone na sześć tygodni, po czem traktat będzie ogłoszony. Do podpisania traktatu przygotowane jest pióro orle ozdobione bogato ręką jubilera koronnego. Cesarzowa życzy sobie zachować to pióro na pamiątkę. Sądzą, że wymiana ratyfikacyi nastąpi w pierwszej połowie maja. — Renta 3% wczoraj wieczór 73.35.

Turyn, 27. marca. Sądzą też, że hrabia Cavour jeszcze cały miesiąc zabawi w Paryżu; zdaje się, że zamierza zaciągnąć we Francyi pożyczkę w imieniu swego rządu.

Londyn, 27. marca. Nadeszła tu nowa poczta z Ameryki. W Senacie w Washingtonie uchwalono trzecie odczytanie projektu ustawy przyzwalającej trzy miliony dolarów na pomnożenie floty wojennej. Jenerał Cass oświadczył, że wojskowa sława Anglii wiele ucierpiała w wojnie z Rosyą, tak iż może zechce odzyskać ją w wojnie z Ameryką. Brown mówił przeciw projektowi zagodzenia sporu z Anglią za pomocą kompromisu.

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe lwowskie.)

Lwów, 31. marca. Dziś sprzedawano na naszym targu półkorzec pszenicy (78 funt.) po 6r.6k.; żyta (75 funt.) 4r.11k.; jęczmienia (62 funt.) 3r. 12k.; hreczki 3r.15k.; fasoli 4r.9k.; kartofli 2r.13k.; — cetnar siana po 48k.; okłotów 45k.; — sąg drzewa bukowego po 13r.9k., sosnowego po 11r. mon. konw. — Ceny drobiazgowej sprzedaży bez odmiany.

Kurs lwowski.

Dnia 31. marca.

		gotówką zł.	gotówką kr.	towarem zł.	towarem kr.
Dukat holenderski	mon. konw.	4	44	4	47
Dukat cesarski	„ „	4	46	4	49
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	8	12	8	18
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	35	1	36
Talar pruski	„ „	1	30	1	31
Polski kurant i pięciozłotówka . . .	„ „	1	9	1	10
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	85	—	85	30
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	76	35	77	10
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	85	30	86	30

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 31. marca.

	złr.	kr.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po	—	—
„ przedał „ „ 100 po	86	—
„ dawał „ „ za 100	85	30
„ żądał „ „ za 100	—	—
Wartość kuponu od 100 złr.	1	—

Wiédeński kurs papierów.

		Dnia 28. marca.	w przecięciu
Obligacye długu państwa	5% za sto	$85\frac{3}{8}$ $\frac{1}{4}$	$85\frac{3}{8}$
detto pożyczki narod.	5% „	$85\frac{3}{4}$ 86 $86\frac{1}{4}$	86
cdtto z r. 1851 serya B. . . .	5% „	—	—
detto z r. 1853 z wypłatą . .	5% „	—	—
Obligacye długu państwa	$4\frac{1}{2}$% „	—	—
detto detto	4% „	67	67
detto z r. 1850 z wypłatą . .	4% „	—	—
detto detto detto . . .	3% „	—	—
detto detto	$2\frac{1}{2}$% „	—	—
Pożyczka z losami z r. 1834	„	—	—
detto detto z r. 1839	„	$136\frac{1}{2}$	$136\frac{1}{2}$
detto detto z r. 1854	„	109 $109\frac{1}{2}$ 110	$109\frac{3}{8}$
Obl. wiéd. miejskiego banku	$2\frac{1}{2}$%	—	—
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850 . .	5%	—	—
Obl. indemn. Niż. Austr.	5%	—	—
detto krajów koron.	5%	$77\frac{1}{4}$ $77\frac{3}{4}$	$77\frac{1}{2}$
Akcye bankowe		1082 1085	1084
Akcye n. a. Tow. eskp. na 500 złr.		495	495
Akcye c. k. uprz. Tow. kred. dla hand. i przem.		332 $338\frac{1}{2}$	335
Akcye kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr. .		2940	2940
Akcye kolei żel. Glognickiej na 500 złr.		—	—
Akcye kolei żel. Edynburskiej na 200 złr. . . .		—	—
Akcye kolei Budzińsko-Lincko-Gmundzkiej na 250 złr.		267 270	269
Akcye Dunajskiej żeglugi parowej na 500 złr. . . .		650	650
Akcye austr. Lloyda w Tryeście na 500 złr.		$442\frac{1}{2}$	$442\frac{1}{2}$
Galicyjski listy zastawne po 4% na 100 złr.		—	—
Renty Como		—	—

Wiédeński kurs wekslów.

	Dnia 28. marca.	w przecięciu
Amsterdam za 100 holl. złotych	$84\frac{1}{2}$	$84\frac{1}{2}$ 2 m.
Augsburg za 100 złr. kur.	102	102 uso.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę $24\frac{1}{2}$ fl.	101 $100\frac{3}{4}$ 101 l.	101 3 m.
Genua za 300 lire nowe Piemont.	—	— 2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank.	75 $74\frac{3}{4}$	$74\frac{7}{8}$ 2 m.
Lipsk za 100 talarów	—	— 2 m.
Liwurna za 300 lire toskań.	—	— 2 m.
Londyn za 1 funt sztrl.	10-6 5 6	10-6 3 m.
Lyon za 300 franków	—	— 2 m.
Medyolan za 300 lire austr.	$102\frac{5}{8}$ $\frac{3}{4}$	$102\frac{5}{8}$ 2 m.
Marsylia za 300 franków	$119\frac{3}{4}$	$119\frac{3}{4}$ 2 m.
Paryż za 300 franków	$120\frac{1}{4}$ 120 l.	120 2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para	270	270 31 T. S.
Konstantynopol za 1 złoty Para	—	— T. S.
Cesarskie dukaty	—	— Agio.
Dukaty al marco	—	— Agio.

Kurs giełdy wiédeńskiej.

Dnia 29. marca o pierwszej godzinie po południu.

Amsterdam $84\frac{1}{2}$. — Augsburg $101\frac{3}{4}$. — Frankfurt $100\frac{3}{4}$. — Hamburg $74\frac{3}{4}$. — Liwurna —. — Londyn 10.5. — Medyolan $102\frac{1}{4}$. — Paryż 120.

Obligacye długu państwa 5% $85\frac{1}{8}$—$85\frac{3}{4}$, detto $4\frac{1}{2}$% 76 — $76\frac{1}{4}$, detto 4% 67 — $67\frac{1}{4}$, detto 3% 51—$51\frac{1}{2}$, detto $2\frac{1}{2}$% $42\frac{1}{4}$ — $42\frac{1}{2}$, detto 1% 17 — $17\frac{1}{4}$, detto S. B. 5% 90 — 91. Pożyczka narodowa 5% $86\frac{1}{8}$ — $86\frac{1}{4}$. Obligacye lomb. wen. pożyczki z roku 1850 5% 92 — 93. Obligacye indemn. niższ. austr. 5% 85 — $85\frac{1}{2}$; detto innych krajów koron. $77\frac{3}{4}$ — 81. Oblig. Glogn. z wypłatą 5% 92 — $92\frac{1}{2}$. Detto Oedenbugs. z wypł. 5% 91 — $91\frac{1}{2}$. Detto Peszt. 4% 92 — $92\frac{1}{2}$. Detto Mediol. 4% $90\frac{3}{4}$ — 91. Pożyczki loter. z r. 1834 $228\frac{3}{4}$—229, detto z r. 1839 $136\frac{1}{2}$—$136\frac{3}{4}$, detto z r. 1854 $109\frac{3}{4}$ — 110. Oblig. bank. 2% 60—61. Akcyi bank. z ujmą za szt. 1088—1090; detto bez ujmy — —. Akc. esk. banku $99\frac{1}{4}$—$99\frac{1}{2}$. Akcye c. k. uprzyw. towarzystwa kredyt. dla handlu i przem. 344 — $344\frac{1}{2}$. Akcye c. k. austr. uprzyw. tow. rząd kolei żelazn. po 200 złr. (500 frank.) 380 — $380\frac{1}{4}$. Półn. kolei Ces. Ferd. $287\frac{3}{4}$ — 288. Detto Budzyńsko-Lincko-Gmundzkiej 273 — 275. Detto Pressb.-Tyrnawskiej 1. wydania 18 — 20; detto 2. wydania 25 — 30. Akcyi żeglugi par. 654 — 656; detto 11. wyd. —; detto 13. wydania 605 — 607; detto Lloyda 445 — 450. Akcye młyna parowego wiéd. 85 — 90. Akcye Peszt. mostu łańcuch. 72 — 74. Prior. obl. Lloydy (w srebrze) 5% 89 — 90. Północnej kolei 5% $83\frac{1}{2}$ — 84. Glognickie 5% 75 — 76. Obligacye Dun. żeglugi par. 5% 81 — 82. Renty Como $12\frac{3}{4}$ — 13. Esterhazego losy 40 zł. 69 — $69\frac{1}{2}$. Windischgrätza losy 24 — $24\frac{1}{4}$. Waldsteina losy 24 — $24\frac{1}{4}$. Keglevicha losy 11 — $11\frac{1}{4}$. Ks. Salma losy $39\frac{3}{4}$—40. St. Genois $39\frac{3}{4}$ — 40. Palffego losy $38\frac{3}{4}$—39. Cesarskich ważnych dukatów agio $5\frac{1}{2}$—$5\frac{5}{8}$.

Telegrafowany wiédeński kurs papierów i weksli.

Dnia 31. marca.

Oblig. długu państwa 5% $86\frac{3}{8}$; $4\frac{1}{2}$ $76\frac{5}{8}$; 4% 68; 4% z r. 1850 — 3% —; $2\frac{1}{2}$% —. Losowane obligacye 5% —; Losy z r. 1834 za 1000 złr. —; z r. 1839 137. Wiéd. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —. Akcye bank. 1092. Akcye kolei półn. 3000. Glognickiej kolei żelaznej —. Odenburgskie —. Budwajskie —. Dunajskiej żeglugi parowej 650. Lloyd —. Galic. listy zast. w Wiédniu —. Akcye niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego à 500 złr. — złr.

Amsterdam l. 2. m. —. Augsburg $101\frac{3}{4}$ 3. m. Genua — l. 2. m. Frankfurt $100\frac{5}{8}$ 2. m. Hamburg $74\frac{5}{8}$ 2. m. Liwurno — l. 2. m. Londyn 10—4. l. m. Medyolan $102\frac{1}{4}$ l. Marsylia — l. Paryż $119\frac{3}{4}$. Bukareszt 270. Konstantynopol 485. Smyrna —. Agio duk. ces. $5\frac{1}{2}$ Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. —. lit. B. —. Lomb. —; 5% niż. austr. obl. indemn. —; innych krajów koron. $77\frac{3}{4}$. Renty Como — Pożyczka z roku 1854 110. Pożyczka narodowa $86\frac{3}{16}$. C. k. austr. akcye skarb. kolei żelaz. po 500 fr. $381\frac{1}{4}$. fr. Akcye c. k. uprzywil. zakładu kredyt. 341.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 31. marca.

Książę Poniński Kalikst, z Czerwonogrodu. — PP. Biliński Ludwik, z Chocina. — Hohendorf Eustachy, z Bara. — Turkiewicz Jan, z Żółkwi. — Męciński Franciszek, z Huty zielonej. — Radziejowski Edward i Szlachtowski Jan, z Krakowa. — Zagurski Winc., z Podbuża. — Brynkowski Jan, c. k. przełożony powiat., z Żurawna. — Bersohn Leon, adw. kraj., z Tarnopola. — Metelski Leonhard, dr. medycyny, z Rawy.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 31. marca.

PP. Skarbek Borowski Maciej, do Huciska. — Smarzewski Piotr, do Moczerad. — Winnicki Hipolit, do Iliniec. — Siemianowski Franc., do Siemiginowa. — Mierzyński Rafał, do Baryłowa. — Udrycki Adolf, do Choronowa. — Schissnir, c. k. podporucznik, do Dembicy.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie

dnia 29. i 30. marca.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
6. god. zrana	322.01	+ 0.4°	82.1	zachodni	sł.	pochmurno
2. god. popoł.	323.84	— 1.2°	70.6	północny	mier.	„
10. god. wiecz.	325.37	— 4.2°	85.2	„	„	„
W ciągu dnia kilka zawierzuch 1‴						
6. god. zrana	326.84	— 6.6°	85.9	północny	sł.	pochmurno
2. god. popoł.	327.48	— 1.5°	70.7	„	sł.	jasno
10. god. wiecz.	327.93	— 1.9°	79.2	„	sł.	pochmurno
W nocy śnieg 6‴						

T E A T R.

Dziś: Przedst. niem: **„Robert der Teufel."**

Jutro d. 2. kwietnia — drugi raz:

„Cezar de Bazan Chiaramonte."

Dramat w 5 aktach.

(P. Maleszewski przedstawi rolę „Cezara".

☞ W krótce przedstawiony będzie nowy dramat z francuskiego p. Barriere:

„Kobiety z kamienia."

(Treść powyższego dramatu bierze początek przed Narodzeniem Chrystusa w Atenach — a kończy aluzyą w roku 1856 w Paryżu.)

☞ Panna Cenecka angażowana do grona artystów, wkrótce ma wystąpić na scenie.

KRONIKA.

W dolinie Kościelisko w Karpatach, okręgu Krakowskim, zasypała dnia 25. lutego śnieżna lawina pięciu górników z Zakopanego, A. Gąsienicę z dwoma synami, J. Gąsienicę i J. Pawełka. — Zaspy śniegu w tej okolicy były tak wielkie, że z nich dwóch odszukano dopiero 5. marca, a trzech jeszcze później.

— Przesyłki listów i gazet w pocztowym urzędzie w Wiédniu okazuje znaczny wzrost w trzymiesięcznym czasie od listopada 1855 po koniec stycznia 1856 (I. kwartał administracyjny) w porównaniu z temi samemi miesiącami lat poprzednich. Oddanie listów powiększyło się o 151.548 sztuk, dochód portoryi o 16.891 r. Stosunek listów oddanych z markami, do listów niemarkowanych jest w ostatnim kwartale administracyjnym prawie jak $19\frac{3}{4}$: 1.

— W Tryeście odbył się 22. b. m. w kościele św. Justa solenny chrzest dwóch Murzynów w służbie Jego cesarzew. Mości najdostojniejszego Arcyksięcia Ferdynanda Maxymiliana. Jego cesarz. Mość i Infant Hiszpanii, Don Fernando byli chrzestnymi ojcami.

— Zaraza bydła grasująca w pogranicznych Morawii obwodach już ustała i urząd Geciński dozwolił spędu bydła na targi w Nowym Gecinie zewsząd prócz z Węgier.

— Fiakry i drożkarze paryscy złożyli w upłynionym roku w biurze policyi prócz rozmaitych drogich przedmiotów także 154.066 franków znalezionych w swych powozach i drożkach.

— Według obwieszczenia zawartego w „Post Office Departament" znajdowało się w Stanach zjednoczonych roku 1791 tylko 71 biór pocztowych w posługę przestrzeni gościńców pocztowych wynoszącej 1875 mil, roku zaś 1854 liczyły już 23.548 biór i 219.935 mil gościńców.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.*

Z c. k. galic. drukarni rządowej.